

Критерії формувального оцінювання вихованців гуртка з розвитку мовлення

Росада

Марина Олександрівна

Мовленнєва культура

Критерій	Показник	Рівні
Чистота звуковимови	правильність і виразність вимови звуків	часті порушення правильності вимови звуків, звуки нерозбірливі та «злиті»
		правильне вимовлення звуків, але присутнє часткове «заміщення» або переставляння («ракета» – «лакета»)
		дитина чітко вимовляє звуки, диференціює схожі за звучанням і артикуляцією звуки, визначає місце звуку в слові
Артикуляційна моторика	виконання рухів артикуляційної гімнастики	тривалий пошук пози, неповний обсяг руху, або невиконання рухів під час артикуляційної гімнастики
		при виконанні артикуляційної гімнастики спостерігається уповільнене і напружене виконання рухів
		всі рухи артикуляційної гімнастики доступні у повному обсязі

Критерій	Показник	Рівні
Фонематичний слух	диференціація на слух звуків мови	не вловлює різниці в звучанні подібних звуків
		періодично відчуває труднощі в розрізненні на слух звуків мови
		дитина диференціює на слух всі звуки мови
Динаміка вимови	регулювання сили голосу та темпу мовлення	вимова дуже повільна або дуже швидка, що не піддається регулюванню і заважає вимові звуків; важко контролює і застосовує силу голосу
		дитина регулює силу голосу і темп мовлення за вказівками дорослого
		дитина інтуїтивно (за змістовною виразністю) або контрольовано (за алгоритмом або інструктажем) регулює силу голосу та темп мовлення
Інтонаційна виразність	володіння фразовим і логічним наголосом у словах; мовленнєвим диханням змішаного типу	однотонна вимова із порушенням логічного наголосу
		відстежується прогрес у володінні фразовим і логічним наголосом; дитина реагує на рекомендації дорослого і вміє за ним повторити
		володіння фразовим і логічним наголосом у словах; мовленнєвим диханням змішаного типу

Комунікативна культура

Критерій	Показник	Рівні
Ініціативність	вміння починати розмову, стимулювати співрозмовника продовжувати бесіду, повідомляти або запитувати інформацію, завершувати спілкування	дитина вагається починати розмову, відчуває труднощі продовжувати бесіду, не задає питання, лише дає відповіді
		інколи ініціює розмову, частково стимулює співрозмовника продовжувати
		ініціює розмову, стимулює співрозмовника продовжувати бесіду, задає питання
Вільність	обсяг висловлювань, словниковий запас, самовиправлення	наявні постійні повтори, має складнощі з самовиправленням, невеликий обсяг висловлювань
		інколи наявні повтори, самовиправлення за підказками, середній обсяг висловлювань.
		відсутні повтори, у разі необхідності дитина сама виправляється, значний обсяг висловлювань

Інтеракційність	вміння пропонувати варіанти вирішення проблеми; запитувати точку зору співрозмовника; висловлювати згоду/незгоду, враховуючи об'єктивні причини	не пропонує варіанти вирішення проблеми; не запитує точку зору співрозмовника; висловлює згоду/незгоду без пояснення причини.
		пропонує варіанти вирішення проблеми; інколи запитує точку зору співрозмовника; висловлює згоду/незгоду частково пояснюючи причини.
		активно пропонує варіанти вирішення проблеми; запитує точку зору співрозмовника; висловлює згоду/незгоду, враховуючи об'єктивні причини.
Змістовність	повнота викладу, узагальненість, наявність та доречність чи відсутність прикладів	відсутність у монологічному висловлюванні стрижневих компонентів змісту, не повний виклад, недоречність та відсутність прикладів
		наявність у монологічному висловлюванні стрижневих компонентів змісту, часткова повнота викладу, узагальненість, наявність прикладів.
		наявність у монологічному висловлюванні стрижневих компонентів змісту, повнота викладу, узагальненість, наявність та доречність прикладів

Зв'язність	структура висловлювання, наявність певних лексичних, морфологічних та синтаксичних засобів зв'язку, вміння логікокомпозиційної побудови висловлювання	організація структури висловлювання, відсутність у монологічному висловлюванні певних лексичних, морфологічних та синтаксичних засобів зв'язку, відсутня логікокомпозиційна побудова висловлювання.
		організації структури висловлювання, часткова наявність у монологічному висловлюванні певних лексичних, морфологічних та синтаксичних засобів зв'язку, побудова висловлювання в цілому логічна.
		поєднання елементів усного тексту, організація структури висловлювання, наявність у монологічному висловлюванні певних лексичних, морфологічних та синтаксичних засобів зв'язку, вміння логікокомпозиційної побудови висловлювання.

Художньо-мовленнєва культура

Виділяємо наступні критерії художньо-мовленнєвої культури:

- сприймання на слух та розуміння дітьми змісту художніх творів;
- відтворення змісту й виконавча діяльність (декламування, відповіді на запитання, переказування, бесіда за ілюстраціями, узагальнювальні бесіди, читання за ролями тощо);
- художньо-мовленнєва культура в інсценуванні;
- словесно-поетична творчість

Під час формувального оцінювання звертаємо увагу на:

- фонетична культура;
- граматична культура;
- лексична обізнаність;
- мовленнєва культура:
 - діалогічне мовлення;
 - монологічне мовлення.

№ п/п	Рівень навчальних досягнень	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень вихованців
1	<i>Початковий</i>	
2	<i>Середній</i>	
3	<i>Високий</i>	

№ п/п	Рівень навчальних досягнень	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень вихованців
1	<i>Початковий</i>	<p>Вихованець (вихованка) уміє слухати звуки навколишнього середовища; має складнощі у дотриманні темпу й ритму мовлення. Допускає значну кількість помилок (нечітка вимова звуків української мови і звукосполучень).</p> <p>Вихованець (вихованка) утворює іменники і прикметники із суфіксами пестливості та згрубілості за підказками педагога.</p> <p>Вихованець (вихованка) уживає слова вітання, прощання, подяки за підказками педагога. Вміє впізнавати предмети найближчого та віддаленого оточення та називати їх властивості й застосування за конкретним зразком і допомогою керівника гуртка; має труднощі у розумінні узагальнюючих слів та понять, що в них входять.</p> <p>Вихованець (вихованка) не володіє культурою мовленнєвого спілкування. Вміє слухати запитання та давати прості відповіді за підказками педагога.</p>
2	<i>Середній</i>	
3	<i>Високий</i>	

№ п/п	Рівень навчальних досягнень	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень вихованців
1	<i>Початковий</i>	
2	<i>Середній</i>	<p>Вихованець (вихованка) вміє розрізняти звуки навколишнього середовища; відчуває інтонацію, настрій, дотримується темпу й ритму мовлення; вміє інтонаційно передавати свої почуття. Допускає помилки в правильності та чіткості вимови звуків української мови і звукосполучень, наголошуванні слів відповідно до орфоепічних норм української мови.</p> <p>Вихованець (вихованка) вживає слова у кличному відмінку; утворює іменники і прикметники із суфіксами пестливості та згрубілості за конкретним зразком.</p> <p>Вихованець (вихованка) уживає в розмові слова-назви предметів, явищ навколишнього світу, дій, ознак, кількості. Уміє добирати до слів антоніми та синоніми за підказками педагога. Допускає помилки при вживанні узагальнювальних слів (меблі, посуд, квіти тощо). Уміє групувати предмети за характерними ознаками та властивостями за зразком. Відгадує загадки.</p> <p>Вихованець (вихованка) розуміє запитання, відповідає на нього. Відтворює діалоги дійових осіб в ігровій діяльності. Переказує з допомогою дорослого або за алгоритмом невеликі знайомі казки та оповідання. Складає невеликі сюжетні та описові розповіді та розповіді за прикладом.</p>
3	<i>Високий</i>	

№ п/п	Рівень навчальних досягнень	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень вихованців
1	<i>Початковий</i>	
2	<i>Середній</i>	
3	<i>Високий</i>	<p>Вихованець (вихованка) уміє розрізняти та імітувати звуки навколишнього середовища; відчуває інтонацію, настрій, наголос, говорить з різною силою голосу, дотримується темпу й ритму мовлення; чітко та правильно вимовляє звуки української мови; уміє правильно інтонувати різні типи речень, інтонаційно передавати свої почуття; виділяти голосом звертання та вставні слова;</p> <p>Вихованець (вихованка) вживає слова у кличному відмінку; утворює іменники і прикметники із суфіксами пестливості та згрубілості; вживає різні частини мови.</p> <p>Вихованець (вихованка) володіє лексичним запасом слів, добирає синоніми, антоніми, омоніми, активно їх вживає. Розуміє значення багатозначних слів. Уживає образні вислови, знайомий з деякими фразеологізмами, цікавиться значенням незнайомих та малознайомих слів.</p> <p>Вихованець (вихованка) уміє запитувати та будувати відповідь відповідно до запитань різного типу. Уміє будувати діалог в уявних сюжетних ситуаціях. Дотримується культури спілкування в розмові з дорослими, однолітками, вживає слова ввічливості. Уміє складати загадки-описи предметів та іграшок, за якими безпосередньо спостерігають діти, порівняльний опис. Має навички пояснювального мовлення. Володіє культурою мовленнєвого спілкування. Застосовує мовні засоби з метою комунікації</p>